

Wat kan jou de bodem
nou schelen?

**DE
FRYSKE**

Caring for life, is
caring for soil

Ofwel:

Sûne Grûn

is sûn libben

**DE
FRYSKE**

A photograph of a man with a beard and reddish hair, wearing a green jacket, looking intently at a black bull. The bull is eating a large clump of dry hay. The background is a dark, textured wall. The word 'Waaron?' is written in white text at the top of the image.

Waaron?

Als we echt anders
willen...

...moeten we het
beest in de bek
durven kijken...

De integrale oplossing van toen...

DOEL

- Voldoende en bereikbaar voedsel...
- Boeren als middenklasse van de maatschappij

MIDDEL

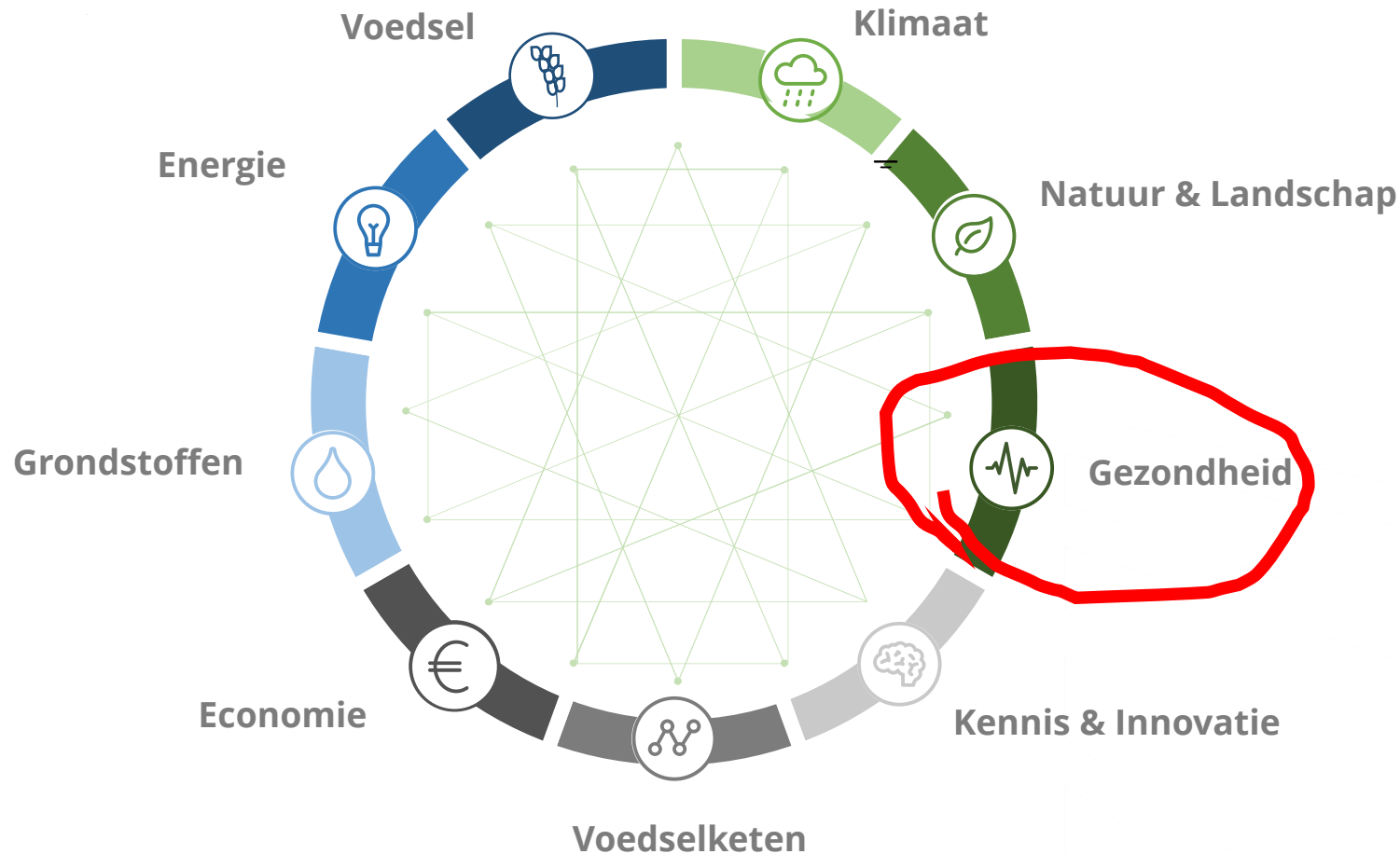
- Professionalisering van de landbouw
- Kennis ontwikkeling en doorstroom (OVO drie luik)

RESULTAAT

- Voedselsysteem met focus op productie (output)
- Sterke organisatie van de voedselketen
- Pijler onder de welvaart van NL

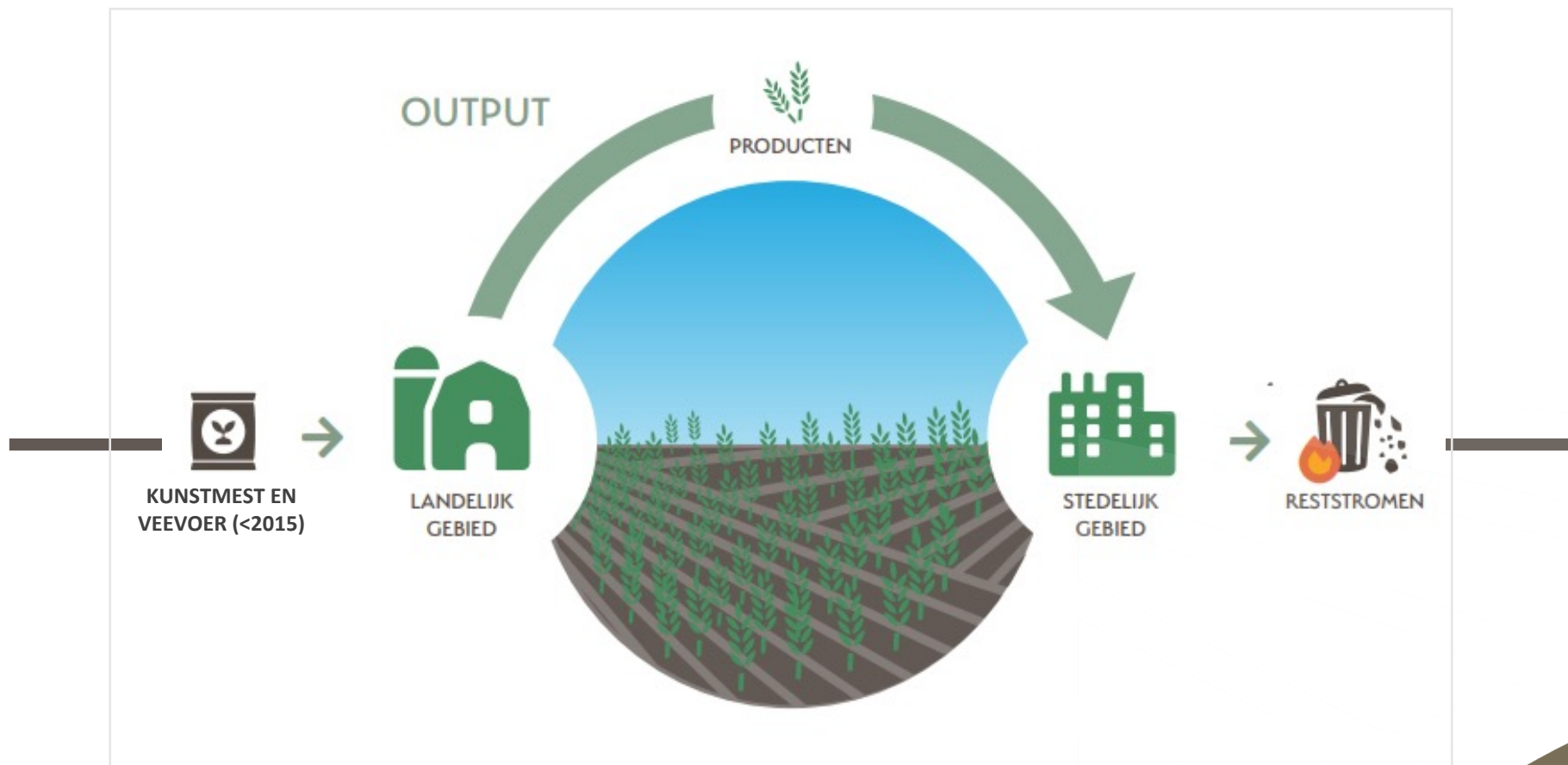

...de veelheid aan opgaven nu....

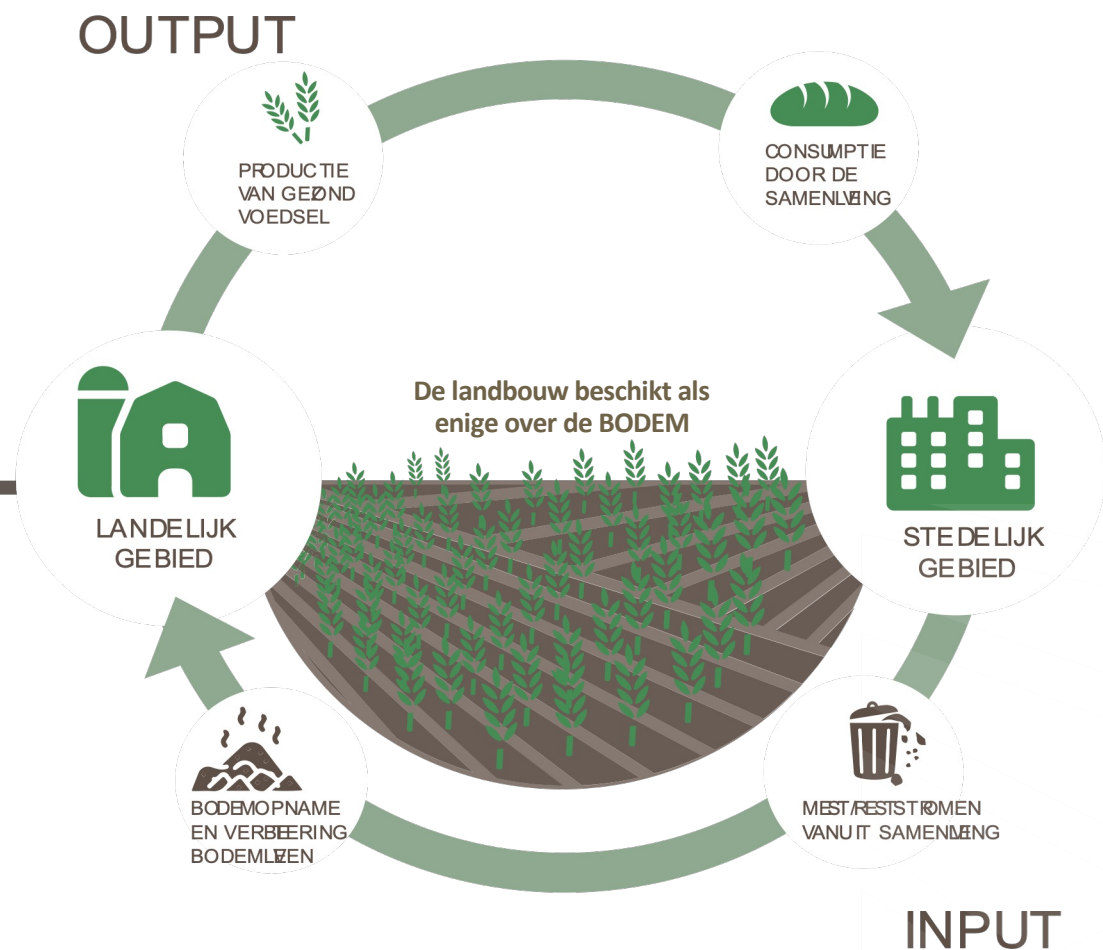
Hoofdvraag:
Hoe vinden we een **systemische** oplossing die invulling geeft aan de **maatschappelijke**, onderling verbonden opgaven?

Van lineair....

Ons voedselproductie en -consumptie kenmerkt zich vooral als **lineair systeem**

...naar circulair?...

Wat is landbouw?

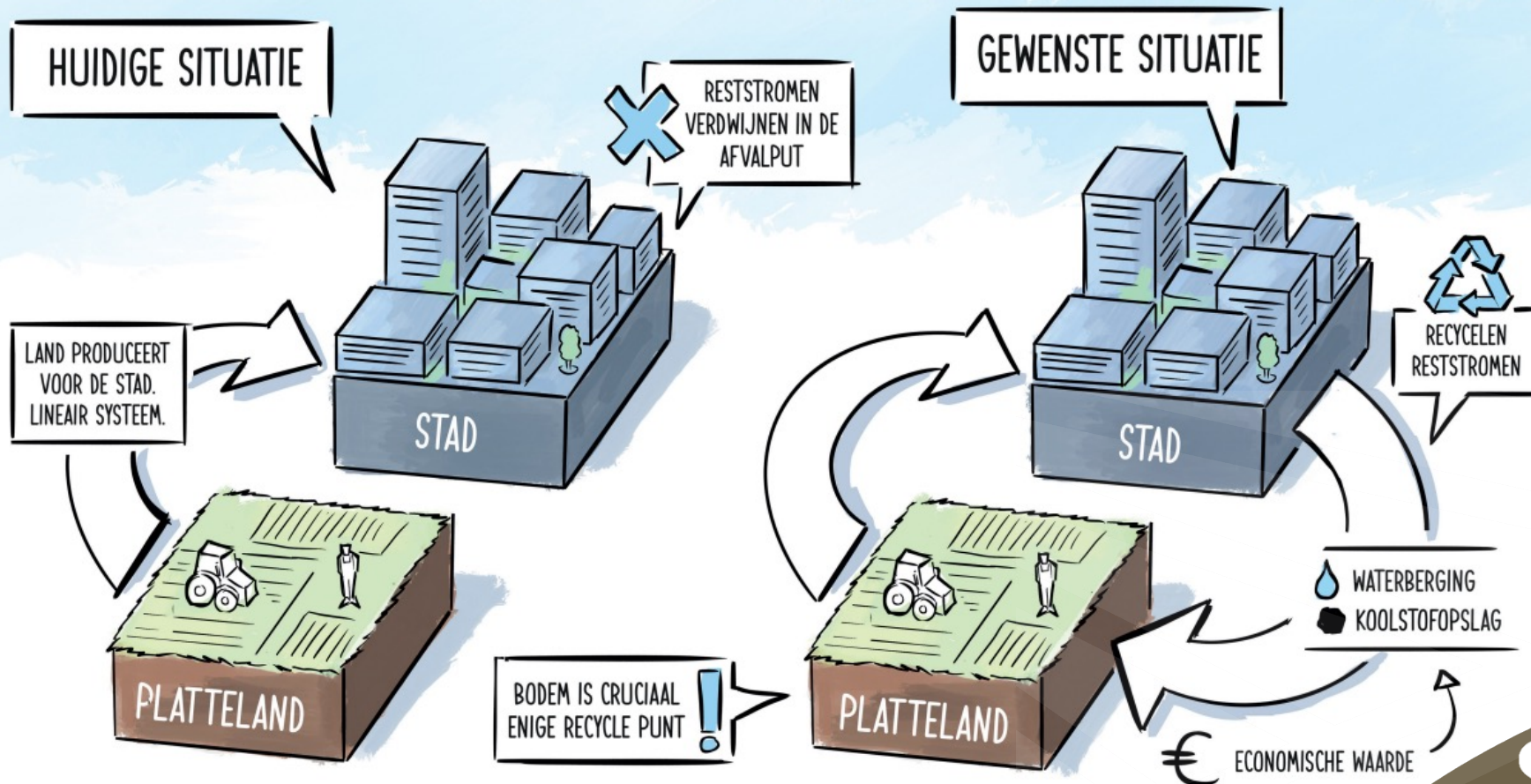
“De bodem is de enige plek waar we echt kunnen **recyclen**”

De landbouw is het **recyclend vermogen** van de samenleving

Sûne Grûn

WEDERKERIGHEID TUSSEN STAD EN PLATTELAND

VAN PRODUCTIE MAXIMALISATIE NAAR OPTIMALISATIE

Sûne Grûn

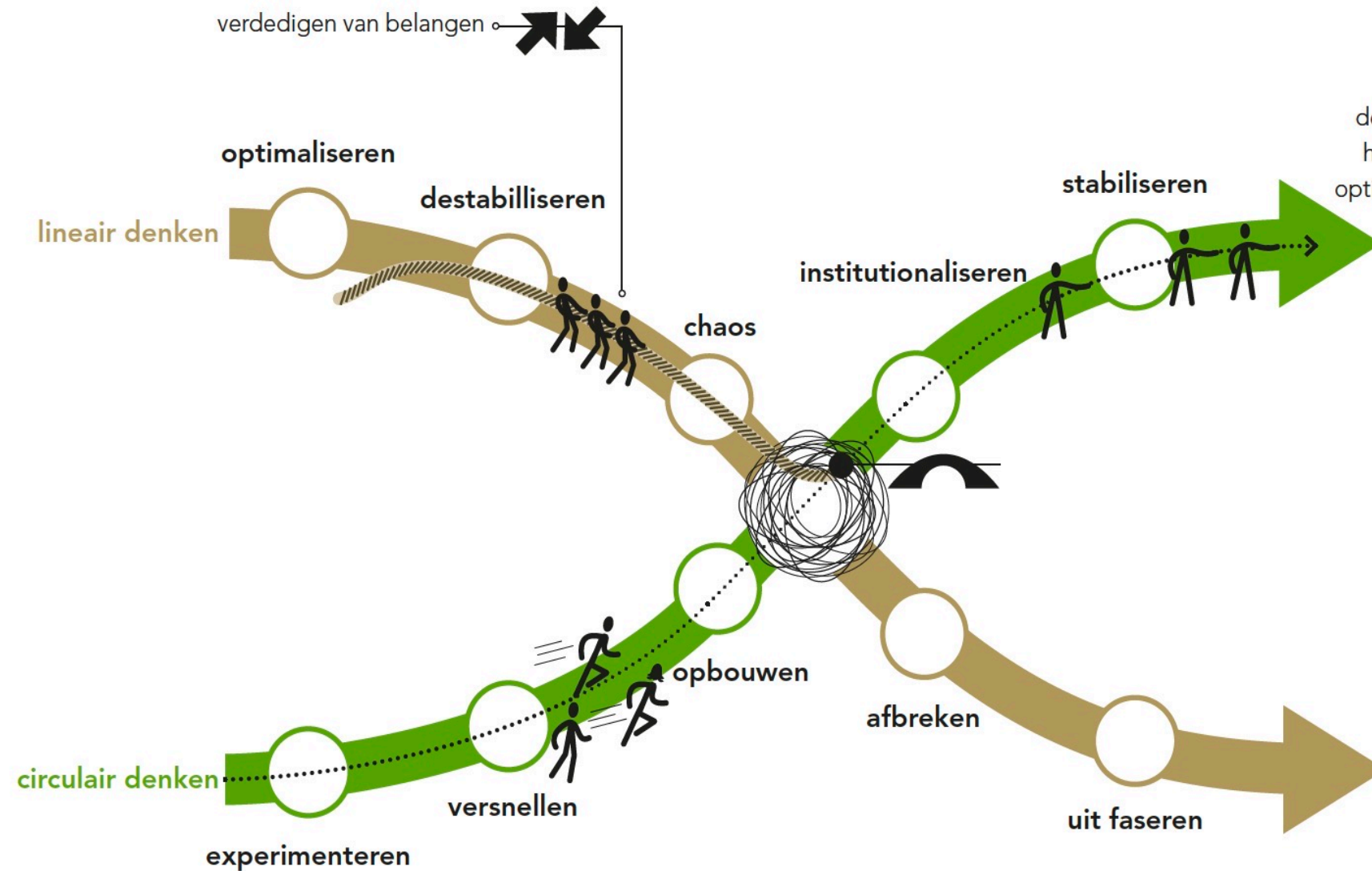

Hoe?

Wat is nodig om perspectief te
realiseren....

“De landbouwtransitie”
bestaat niet.

We zijn allemaal in
transitie of we zijn het
niet.....

Voorwaarden om tot een interventie te komen....

1. We moeten eigenaarschap beleggen en organiseren. Geef verandering een **gezicht en eigenaarschap**
(Platform voor verbreed verdienmodel voor de boer gericht op meerdere inkomensstromen (Input ipv output))
2. Autonomie is een vereiste;
(losbreken uit bestaande wegen)
3. Alleen ga je sneller, samen kom je verder
(Collectief geeft een handelspositie)
4. Waarde creëren door een propositie te vertalen naar een (brede) waarde...
(Problemen oplossen is geld waard)

Wat?

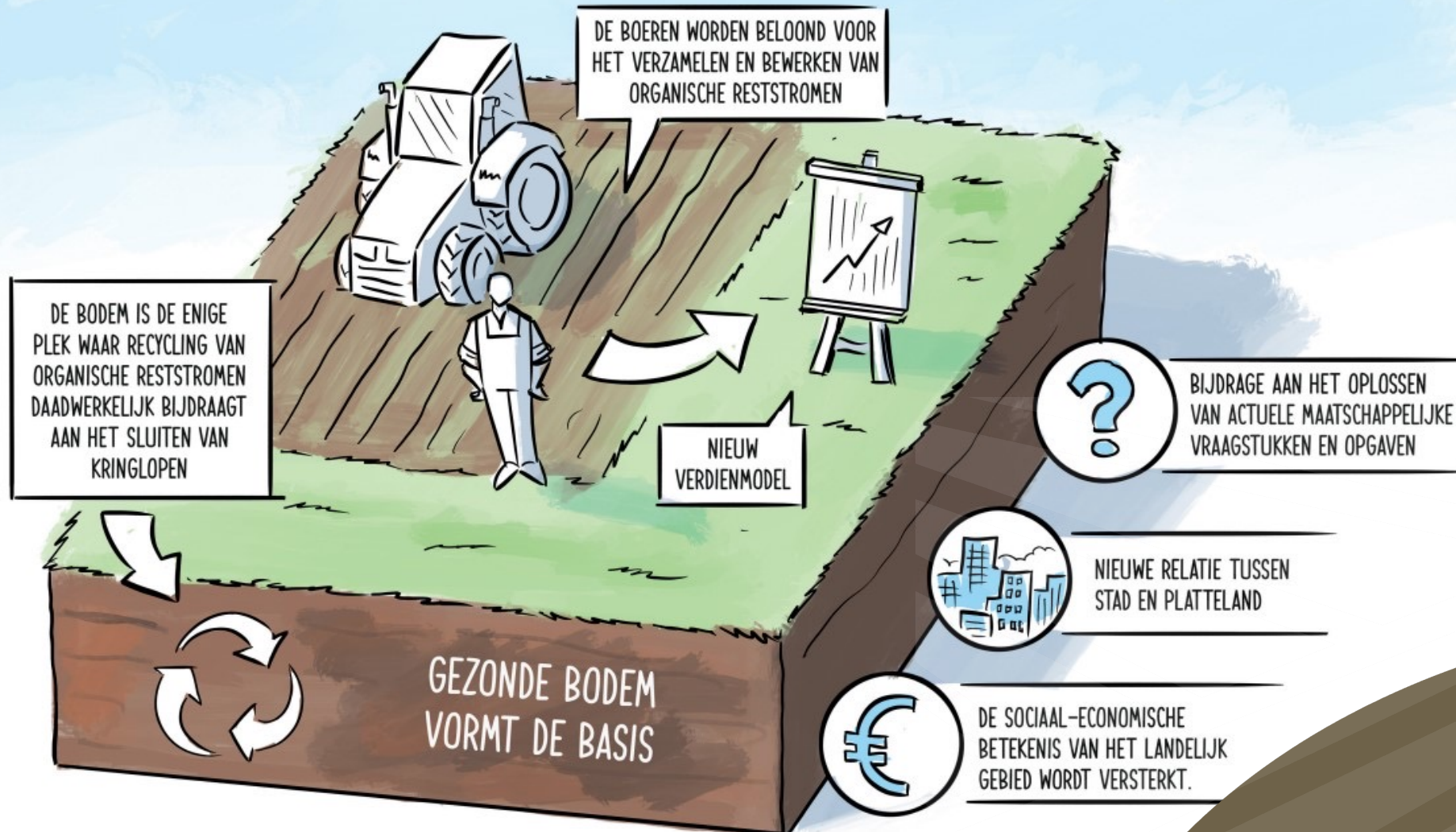
Van idee, naar eerste stappen....

Disclaimer: Alles draait om eigenaarschap!

<https://www.youtube.com/watch?v=z0-q5Eg7KWA>

Agricycling
benut de bodem

BOEREN COLLECTIEF

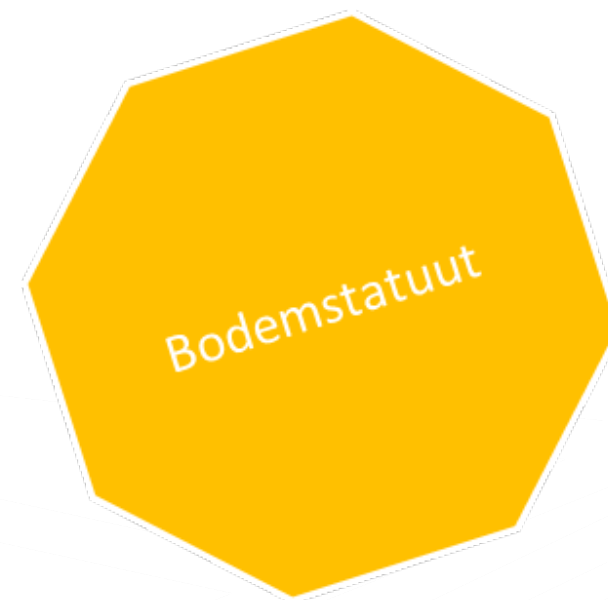

Collectief Midden Groningen

CMC-compostering
Het hele proces

Actief (toezegging)

- Fryslân
- Groningen
- Overijssel
- Utrecht
- Zuid Holland

Projectleider

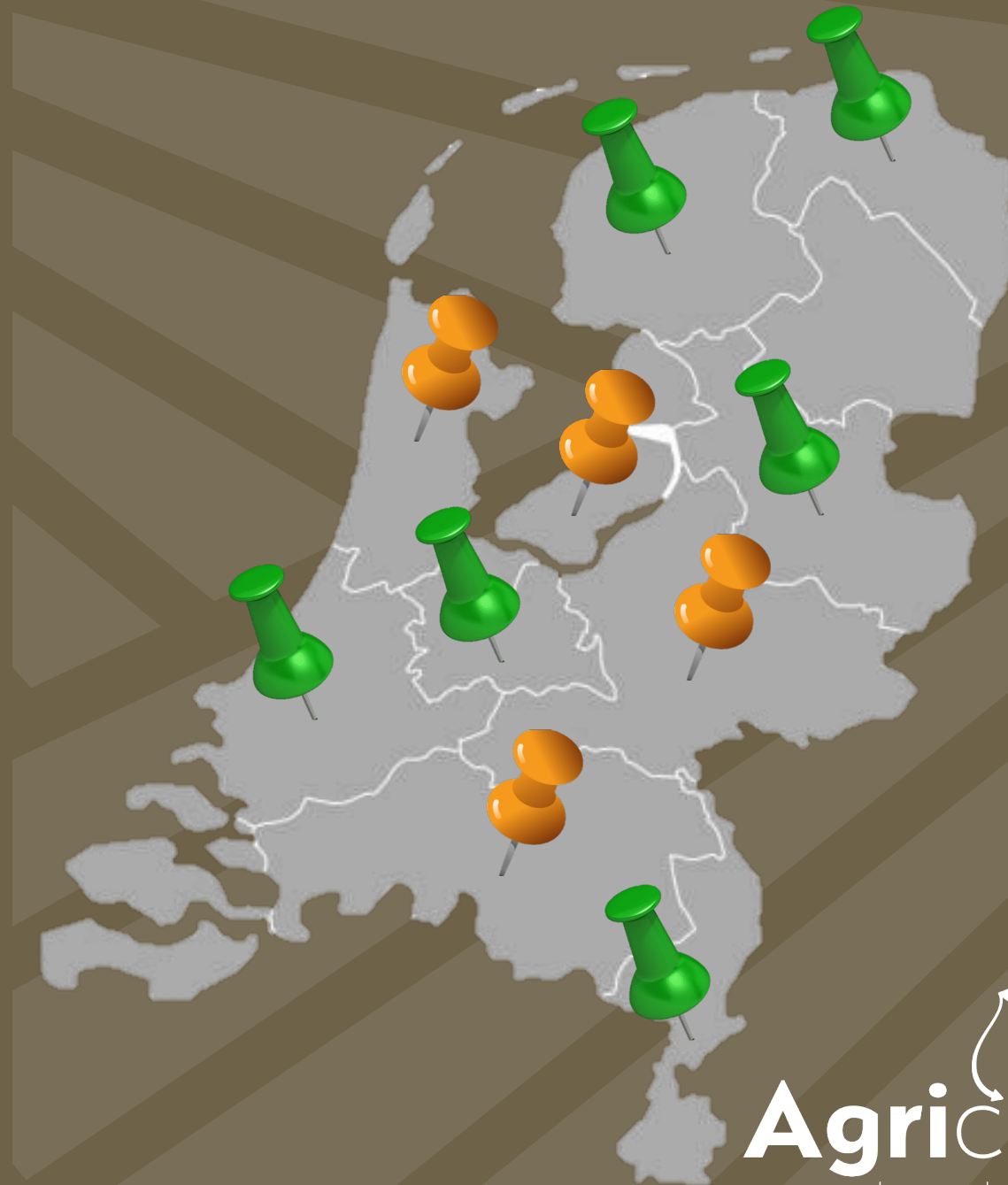
Pieter
CMG
MARB
Wijland
Marieke Kok

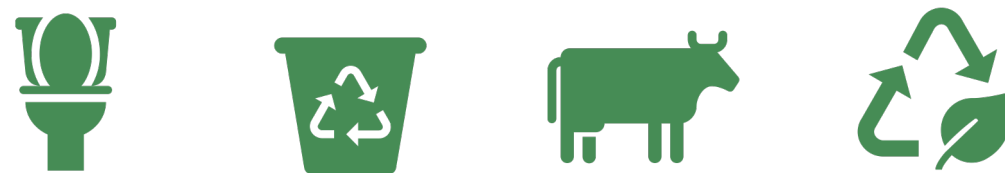
In gesprek:

- Brabant
- Gelderland
- Noord Holland
- Flevoland

Projectleider

NB
NB
NB
Tjeerd Hoekstra

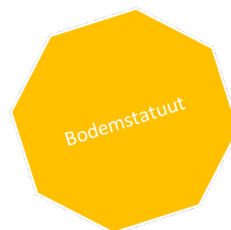

Verdienmodel:
Recyclen (o.a.
bermgras)

Sectorale afspraken over
kwaliteitsstandaard **gebruik en
eigenaarschap grond**

Borging doelen en opgaven

- Uitspoeling (KDW)
- CO2 vastlegging
- Kunstmest reductie
- Reductie GBM

Agricycling
benut de bodem

Verdeling op basis van bodem:

- Gebruik
- Soort
- Biologie

Akkerbouwer
kleigrond
Pootgoed/uien/bieten/graaan
2,5% organische stof

Melkveehouder
Kleigrond
Grasland
10% organische stof

Akkerbouwer
zandgrond
aardappelen/uien/bieten/graaan
1,2% organische stof

Melkveehouder
Veengrond
Grasland
35% organische stof

Verdienmodel:
Resultaten (CO2,
waterberging, etc)

We bouwen aan een
coalition of the willing

Agricycling
benut de bodem

**DE
FRYSKE**